

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Служби у справах

дітей та сім'ї

виконавчого органу Київської міської ради

(Київської міської державної адміністрації)

Валерій ТАНЦЮРА

**ЗВІТ про роботу
Служби у справах дітей та сім'ї
виконавчого органу
Київської міської ради
Київської міської
державної адміністрації
за I півріччя 2023 року**

ЗМІСТ

1. Кадрове забезпечення Служби.....	3
2. Проведення профілактичних рейдів.....	4
3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів.....	5
3.1.Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей.....	6
3.2.Робота Київських міських центрів.....	7
3.3.Робота Міського центру дитини.....	14
4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах....	18
5. Профілактична робота з дітьми.....	19
5.1.Діти, які перебувають у конфлікті із законом.....	19
5.2.Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх.....	20
5.3.Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей.....	20
5.4.Правова робота серед дітей.....	21
5.5.Робота підліткових клубів за місцем проживання.....	21
6. Оздоровлення дітей.....	21
7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування...	22
8. Робота Служби у справах дітей та сім'ї з питань соціально-правового захисту дітей, які перебувають на вихованні в дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях.....	26
9. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей та сім'ї, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей.....	27
10.Робота із зверненнями громадян.....	28
11.Сімейна політика.....	29
11.1.Робота по запобігання та протидії домашньому насильству.....	29
11.2.Робота щодо протидії торгівлі людьми.....	36
11.3.Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї.....	39
11.4.Робота з багатодітними сім'ями.....	41

1.Кадрове забезпечення Служби

Робота з питань управління персоналом в Службі здійснюється відповідно до вимог законодавства про державну службу та трудового законодавства, визначених актами і дорученнями Президента України, Закону України «Про державну службу», антикорупційного законодавства, трудового законодавства та нормативно-правових актів України. Відповідальним за ведення питань управління персоналом в Службі у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) визначено головного спеціаліста з питань управління персоналом. З 01 березня 2023 року на цю посаду призначено Лоцман Юлію Степанівну.

В Службі запроваджено річне планування роботи з персоналом.

З 01 травня 2023 року затверджено структуру Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) граничною чисельністю 23 штатні одиниці.

Станом на 30.06.2023 штатна чисельність Служби у справах дітей та сім'ї становить 23 особи. Фактично працюючих – 22 особи.

Протягом першого півріччя 2023 року в Службі здійснено 2 призначення на посади в порядку переведення:

1. на посаду головного спеціаліста відділу бухгалтерського обліку та звітності призначено ЯГОВУ Олену Миколаївну (в порядку переведення з посади головного спеціаліста відділу сімейної політики (з 01.03.2023);

2. на посаду головного спеціаліста з питань управління персоналом призначено ЛОЦМАН Юлію Степанівну (в порядку переведення з посади головного спеціаліста відділу сімейної політики (з 01.03.2023).

За звітний період звільнень в Службі не відбувалосьь.

Протягом звітнього періоду працівники Служби не притягувалися до дисциплінарної відповідальності.

З метою встановлення чіткого обліку державних службовців, у Службі забезпечується порядок формування та ведення особових справ державних службовців. Заповнення особових справ на нових працівників Служби проводиться згідно з Порядком ведення та зберігання особових справ державних службовців, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби від 22 березня 2016 року № 64 (зі змінами).

Трудові книжки оформлені на всіх працівників згідно з Кодексом законів про працю України, куди в обов'язковому порядку занесені записи про прийняття на посаду, прийняття присяги державного службовця та присвоєння відповідного рангу, зі всіма наступними переміщеннями та змінами рангів. Всі відомості про рух трудових книжок фіксуються у книзі обліку трудових книжок працівників Служби. Трудові книжки та особові справи працівників зберігаються у сейфі.

Виконання обов'язків з організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Службі здійснюється головним спеціалістом юридичного сектору Мариненко Інною Борисівною.

З метою запобігання та виявлення корупції і дотримання актів законодавства про державну службу, всіма працівниками Служби вчасно подані декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2022

рік та проведено аналіз підсумків декларування. Узагальнена інформація та відповідні пропозиції щодо підсумків декларування за 2022 рік подано до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). За результатами проведеного аналізу конфлікту інтересів не виявлено.

Серед працівників Служби у справах дітей та сім'ї відсутні особи, які притягалися до відповідальності за корупційні правопорушення.

Протягом звітного періоду керівництво Служби забезпечувало державним службовцям необхідні умови і гарантії щодо їх службової діяльності. Здійснювався антикорупційний контроль щодо кадрової роботи, фінансових питань, внутрішнього трудового розпорядку, законодавства про охорону праці. Забезпечуються вимоги закону України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актів про державну службу. Організаційно-розпорядчі документи ведуться згідно із встановленими законодавством нормативами. Протягом року, у визначені вищими інститутами терміни, подавалася відповідна інформація про заходи запобігання та виявлення корупції в Службі. Питання дотримання антикорупційного законодавства перебуває на постійному контролі у керівництва Служби.

2. Проведення профілактичних рейдів

З метою запобігання дитячій безпритульності та бездоглядності, зміцнення правопорядку серед дітей в м. Києві, соціального захисту дітей та підлітків, які залишилися без батьківської опіки та піклування, у місті Києві протягом першого півріччя 2023 року районними Службами у справах дітей та сім'ї спільно з відділами управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві було проведено 124 профілактичні рейди «Діти вулиці», у ході яких виявлено 54 дитини.

Із загальної чисельності виявлених дітей:

- ✓ дітей дошкільного віку – 25;
- ✓ дітей віком від 6 до 14 років – 26;
- ✓ дітей віком від 14 до 18 років – 3;

з них 10 учнів шкіл і профтехучилищ, 12 не навчаються і не працюють.

Аналізуючи місця виявлення дітей, слід зазначити, що найбільшу чисельність дітей було вилучено з сім'ї – 28, з вулиці – 23 дитини.

3 дітей, який було виявлено під час рейдів 6 повернуто в сім'ю, 8 влаштовано до закладів соціального захисту, 40 влаштовано до закладів системи охорони здоров'я.

Поряд з цим, у ході рейдів постійно проводяться обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які опинились в складних життєвих обставинах. Так, протягом звітного періоду було здійснено 1064 виїзди у такі сім'ї.

Крім того, під час рейдів 383 батьків було попереджено про відповідальність за невиконання батьками своїх обов'язків.

Ініційовано 122 притягнень до відповідальності батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Інформація про результати проведення профілактичних рейдів

Рік	Проведено рейдів	Загальна чисельність виявлених дітей	З них					За підсумками рейдів, кількість дітей			
			вулиці, безпритульних та бездомних	вилучено з сім'ї	комп'ютерних клубів, розважальних	знайдено або підкинуто	наркотики або токсичні	повернено сім'ю	повернено до навчальних закладів	влаштовано до ЦСПР	влаштовано до лікарняних закладів
2010	277	131	55	28	37	11	-	33	24	46	28
2011	296	104	51	10	29	6	-	43	1	37	15
2012	396	98	52	23	10	1	-	26	18	12	30
2013	300	88	36	19	33	-	2	44	11	13	20
2014	314	65	28	20	16	1	0	26	2	15	22
2015	280	54	21	15	14	-	1	20	5	16	13
2016	238	47	25	17	5	-	-	7	5	16	19
2017	285	78	32	36	2	6	0	10	0	24	44
2018	303	104	47	55	0	2	0	4	0	32	68
2019	271	55	23	32	0	0	0	2	3	21	29
2020	248	53	24	21	0	1	0	14	0	15	17
1 півріччя 2021	115	24	4	19	0	0	0	3	0	12	9
1 півріччя 2022	89	40	18	22	0	0	0	9	0	22	9
1 півріччя 2023	124	54	23	28	0	3	0	6	0	8	40

3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів

З початком військової агресії російської федерації проти України з 24.02.2022 Службою спільно з дотичними структурними підрозділами було організовано евакуацію закладів соціального захисту дітей міста Києва, в яких перебувало 136 дітей (з них 43 статусні), на безпечні території України та за її межі.

Станом на 01.07.2023 в КНП «Обласний спеціалізований будинок дитини» Чернівецької області перебуває в евакуації 1 дитина із Київського міського центру підтримки дітей та сімей.

Поряд з цим, в Німеччині (м. Вупперталь) надалі перебувають в евакуації Центри соціально-психологічної реабілітації дітей Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) 44 дитини (з них - 5 статусних) та 9 дітей (з них - 1 статусна); Центр соціальної реабілітації «Ковчег» ВБГФ «Батьківська турбота» (м. Білефельд) – 14 дітей (з них – 4 статусних); БО Центр допомоги дітям «Місто щасливих дітей» (м. Кайль-на-Майні) – 20 дітей (з них - 7 статусних). В Польщі (м. Седльце) перебуває в евакуації Центр захисту дітей «Наші діти» - 10 дітей.

Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) створено електронний реєстр переміщених (евакуйованих) дітей (далі- Реєстр). На кінець звітнього періоду в Реєстрі перебувало 1489 дітей та осіб. (На початок року – 1443). З них:

- 740 – завершили переміщення та повернулися до місць постійного проживання;
- 749 – продовжують перебувати в евакуації, з яких 620 дітей - за межами України (найбільше дітей переміщено/евакуйовано в Польщу, Німеччину та Італію).

З числа дітей, які ще не повернулися з евакуації: 581 - мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, 43 – перебувають на обліку дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, та ще 125 дітей, які влаштовані до закладів на цілодобове перебування та були евакуйовані в складі організованих груп, а також особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування та діти, які були евакуйовані у складі груп та станом на 01.07.2023 року досягли повноліття.

3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей

Метою функціонування Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей (далі-Центри) Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є надання комплексу соціально-психологічних, педагогічних, медичних, правових на інших видів допомоги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, та потребують проходження соціально-психологічної реабілітації. У підпорядкуванні Служби у справах дітей та сім'ї працює 2 таких заклади: по вул. Червоної калини, 28-В та по вул. Полярній, 7-а.

Так, протягом першого півріччя 2023 року у Центрах перебувало 213 дітей, прийнято протягом року 96 дитини, вибули – 72 дитини.

Причини перебування дітей, які поступили до Центру протягом року:

- ✓ Складні життєві обставини – 166;
- ✓ Залишилися поза сімейним оточенням – 42;
- ✓ Переведені з інших закладів соціального захисту дітей – 1;
- ✓ В наслідок жорстокого поводження з ними – 4;
- ✓ Звернулися особисто – 5 дитина.

Із загальної чисельності вихованців, які перебували у Центрі, за категоріями:

- ✓ дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 43;
- ✓ дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських – 147;
- ✓ дітей з повних сімей – 49;

✓ дітей з неповних сімей – 106.

Із дітей, які проходили комплексну реабілітацію, 53 дитини вибуло в біологічну сім'ю, 7 дітей влаштовано під опіку, 4 дитина влаштована до прийомних сімей, дитячого будинку сімейного типу, 4 дитини усиновлено, 2 дитини влаштовано до навчальних закладів, 1 дитина вибула з Центру, не пройшовши повний курс реабілітації, 1 вихованець самовільно залишив Центр.

Станом на 01.07.2023 в Німеччині (м. Вупперталь) надалі перебувають в евакуації Центри соціально-психологічної реабілітації дітей Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) – 53 дитини; Центр соціальної реабілітації «Ковчег» ВБГФ «Батьківська турбота» (м.Білефельд) – 14 дітей; БО Центр допомоги дітям «Місто щасливих дітей» (м. Кайль-на-Майні) – 20 дітей. В Польщі (м. Седльце) перебуває в евакуації Центр захисту дітей «Наші діти» - 10 дітей. З усіма закладами підтримується постійний зв'язок, здійснюється контороль за соціально-правовим захистом вихованців, які змушені були залишити столицю через збройну агресію проти України.

Київський міський центр соціальної підтримки дітей та сімей забезпечує дітей правом на виховання в умовах, наближених до сімейних, захистом і допомогою з боку держави. Метою роботи Центру є запобігання соціальному сирітству, сприяння розвитку і зміцненню сім'ї, покращення соціального благополуччя дітей та сімей з дітьми. Заклад орієнтований на роботу з дітьми від народження до чотирьох років, діти старшого віку можуть бути влаштовані у складі сімейної групи з метою збереження родинних зв'язків. У Центрі належним чином організовано медичний нагляд за станом здоров'я вихованців, що дає змогу вчасно надавати допомогу та корегувати особливості розвитку, що цього потребують. Заклад розміщено в рекреаційній зоні, територія Центру забезпечує можливість організації прогулянок та дозвілля дітей на свіжому повітрі протягом року.

Протягом першого півріччя 2023 року у Київському міському центрі соціальної підтримки дітей та сімей перебувало 83 дитини. За цей період влаштовано 42 дитини, на кінець звітнього періоду у закладі виховується 49 дітей з наступних причин: 28 дітей знайдені/підкинуті, 10 дітей відібрані у батьків у зв'язку із безпосередньою загрозою їх життю чи здоров'ю, 6 дітей залишені у закладах охорони здоров'я, 5 дітей влаштовано за заявою батьків у зв'язку із складними життєвими обставинами.

37 дітей перебувають на обліку служб у справах дітей та сім'ї як такі, що опинилися у складних життєвих обставинах, 12 дітей перебувають на обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

За звітній період із закладу вибуло 33 дитини: 14 повернуто батькам, 9 влаштовано під опіку, 4 тимчасово влаштовано у сім'ї громадян, 2 усиновлено, 2 влаштовано до прийомної сім'ї, 1 влаштовано до патронатної сім'ї, 1 переведено у інші заклади.

На кінець першого півріччя у Центрі перебуває 18 дітей молодше 1 року, що складає 36,7% від усіх вихованців, 29 дітей від 1 до 6 років, 2 дітей старше 6 років.

3.2. Робота Київських міських центрів

Робота Київського міського Правобережного та Лівобережного центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді

Основним завданням Центрів є створення умов для соціальної адаптації ВІЛ-інфікованих дітей та молоді. Крім того, центри надають психологічні, інформаційні соціально-педагогічні, соціально-медичні послуги, надають батькам методичні поради, організовують роботу груп взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованої молоді, а також їх батьків. Центри здійснюють заходи змістовного дозвілля.

Протягом першого півріччя 2023 року Правобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді надано 705 соціальних послуг.

Київським міським Лівобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді протягом звітного періоду надано 3129 соціальних послуг.

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги у I півріччі 2023 року здійснювалась у звичайному та дистанційному режимах. Попри обставин, обумовлених введенням воєнного стану, надання соціально-психологічних послуг та робота притулку не припинялись. Вживались санітарно-гігієнічні заходи та заходи з забезпечення базових потреб отримувачів послуг надання притулку (необхідний одяг, гаряча їжа, медичні засоби та інше). Центр адаптивно продовжував здійснювати діяльність в режимі екстреного втручання, надання інформації та психологічної підтримки особам, що виїхали з місць проведення бойових дій та прямували в безпечні місця перебування - понад 200 осіб за вказаний період.

Організаційна робота здійснювалась відповідно до річного плану, існуючим вимогам та нововведень, обумовлених введенням воєнного стану в країні. На початку року затверджено штатний розпис, складено графіки чергування, впорядковано номенклатуру та формування справ за стандартами діловодства, відпрацьована система вчасних реагувань на звернення громадян. Налагоджена взаємодія з державними та недержавними партнерськими організаціями і установами, організовано пункт прийняття благодійної допомоги від населення натуральної допомоги у вигляді одягу б/в. Ефективно здійснювалась співпраця з партнерами у вирішенні індивідуальних потреб та окремих питань клієнтів.

За аналізом проблематики звернень громадян у I півріччі 2023 року в **цілодобовому стаціонарі** – 62% - внутрішньо переміщені особи, 18% постраждали від домашнього насильства, 20% - особи, що опинились в складних життєвих обставинах (з них: 4 особи з потребою оформлення документів та оформлення державної соціальної допомоги, 3 особи з інвалідністю, 4 багатодітні сім'ї).

телефонні консультування – 25 % - гострі реакції на події війни, свідки бойових дій, тривожно-панічні стани, страхи за свою безпеку та життя дітей, відчуття провини, невпевненість у майбутньому, як реакції на події війни; 25% - проблеми соціальної адаптації за кордоном, внаслідок вимушеної евакуації; 5% - втрата близьких та рідних під час війни; 15% - проблеми особистісного характеру; 15% - втрата житла та роботи; 5% - домашнє насильство; 10% - запит на інформацію щодо виїзду за кордон, пошук прихистку, надання контактів прихистків та організацій, що займаються евакуацією.

денний стаціонар — 15% - проблеми домашнього насильства, 60% - сімейні та міжособистісні проблеми, 25% - внутрішньо особистісні проблеми.

Фінансово - економічна діяльність центру здійснювалась згідно існуючих вимог, порушень протягом I півріччя 2023 р. не виявлено. Протягом року здійснювались закупівлі товарів та послуг, відповідно до затвердженого кошторису витрат та введених обмежень.

Господарська діяльність центру проводилась вчасно за річним планом, враховуючи обмеження, обумовлені введенням воєнного стану. Додатково, з позабюджетних джерел, центр було забезпечено генератором та енергозберігаючим пристроєм з метою створення належних умов для отримувачів послуг надання притулку. Фінансово-господарська діяльність центру здійснювалась з урахуванням існуючих норм, термінів та правових вимог.

Робота Київського міського центру соціальних служб

1. Щодо проведення соціальної роботи/надання послуг

Загальна кількість послуг, наданих штатними спеціалістами 9207, якими охоплено 2631 чоловіків та 6576 жінок, з них:

- 2733 послуга з консультування (754 чоловіків та 1979 жінок відповідно)
- 6474 послуги з інформування (1877 чоловіків та 4597 жінок відповідно)

2. щодо проведених навчальних заходів для фахівців із соціальної роботи, інших працівників системи надання соціальних послуг

Загальна кількість проведених навчальних заходів протягом звітного періоду – 515.

Загальна кількість учасників – **3104 осіб**, з них:

- працівників структурних підрозділів з питань соціального захисту населення 143 особи;

- 557 фахівців із соціальної роботи, менеджерів, психологів (один і той самий спеціаліст в районі веде декілька напрямів роботи і відповідно проходить навчання з декількох напрямків);

- 55 працівників ССД;

- 143 працівники структурних підрозділів з питань соціального захисту населення;

- 870 працівників надавачів соціальних послуг (комунальних);

- 442 представники недержавних надавачів соціальних послуг;

- Проведено 8 заходів для надавачів соціальної послуги «Догляд вдома», якими охоплено 125 осіб.

Тематика проведених навчальних заходів:

- «Підготовка психологів мережі ЦСС щодо впровадження Типової програми для постраждалих осіб від домашнього насильства

- «Підготовка фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності»;

- Семінар для психологів мережі ЦСС м. Києва на тему: «Алгоритм дій щодо виявлення постраждалої дитини від сексуального насильства. Планування роботи»;

- Профілактика вікарної травми" для спеціалістів мережі центрів соціальних служб;

- Супервізії для спеціалістів мережі центрів РЦСС, які беруть участь у сповіщенні про смерть одного з членів сім'ї та працюють із сім'ями загиблих (померлих) під час воєних дій, зниклих безвісти за особливих обставин чи ймовірно перебуваючих у полоні;
- Базовий курс навчання для фахівців із соціальної роботи мережі ЦСС м. Києва;
- Методичний семінар "Невизначена втрата" для спеціалістів Святошинського та Оболонського РЦСС;
- «Підліток в умовах війни» для фахівців із соціальної роботи мережі ЦСС м. Києва. Навчання по роботі з втратою по восьмикроковій програмі для спеціалістів мережі центрів соціальних служб;
- Навчання "Метод мотиваційного консультування" для спеціалістів мережі центрів соціальних служб;
- Семінар "Резильєнтність в часи турбулентності" для волонтерів та працівників Товариства Червоного Хреста;
- «Особливості підготовки соціальних історій щодо висвітлення заходів соціального спрямування»;
- Навчання "Метод мотиваційного консультування" для спеціалістів мережі центрів соціальних служб;
- «Модульний курс складові соціальної роботи з сім'ями/особами які мають проблеми з будь якої залежності»;
- Міська школа для консультантів з питань залежностей;
- «Арт-терапія: робота з лялькою-мотанкою як засіб самопізнання»; «Арт-терапія та робота з архетипами казок як шлях зцілення та трансформації особистості та суспільства»;
- «Самодопомога +» - підготовка фасилітаторів з числа спеціалістів РЦСС;
- «Про використання сучасних технологій в практиці роботи спеціалістів мережі – використання гугл-інструментів»;
- Семінар «Особливості використання візуальних засобів висвітлення інформації» соціального спрямування для працівників РЦСС;
- одноденні семінари, тренінгові практичні заняття;
- супервізії, інтервізії з метою аналізу дій спеціалістів й подолання професійних труднощів, удосконалення організації роботи, підтримки мотивації до роботи, дотримання державних стандартів надання послуг, запобігання виникненню професійного вигорання, забезпечення емоційної підтримки, розвитку професійних компетентенцій.

3. Щодо проведених навчальних заходів для сімейних форм виховання

За звітний період м організовано навчання для 127 осіб з числа кандидатів у різні форми сімейного виховання ,з них:

- завершено 3 курси навчання для 57 осіб з числа кандидатів в усиновителі,
- продовжують навчання ще 3 групи кандидатів в усиновителі (48 осіб),
- 1 група кандидатів в опікуни (22 особи).

Проведено 4 заходи з підвищення виховного потенціалу для прийомних батьків та батьків-вихователів, опікунів, усиновителів, якими охоплено 9 осіб.

Спеціалістами заходів «Центр розвитку сімейних форм виховання, патронату та наставництва» було проведено **114** групових заходів для **269** учасників. Надано **2603** групові послуги.

4. Щодо здійснення інформування територіальної громади з актуальних питань соціальної роботи

Київський міський центр соціальних служб (далі – КМЦСС) у I півріччі 2023 року продовжував здійснення інформування територіальної громади з актуальних питань соціальної роботи, щодо діяльності та послуг мережі Центрів соціальних служб м. Києва.

Протягом звітного періоду КМЦСС співпрацював із засобами масової інформації (ЗМІ) щодо висвітлення здійснення соціальної роботи з дітьми, сім'ями та молоддю м. Києва.

В рамках взаємодії КМЦСС зі ЗМІ на телеканалі «1+1» було розміщено коментар фахівця КМЦСС щодо специфіки навчання на курсах для кандидатів, які мають намір прийняти дитину у родину (охоплено **99 000** підписників каналу).

За ініціативи КМЦСС у ЗМІ розміщено інформаційні повідомлення щодо заходів Тижня здоров'я підлітків, зокрема: ТБ- 2 од. («5-й канал», ТРК «Київ»), електронні ЗМІ- 12 од. («Вечірній Київ» (3), «Київ. Наживо» (4), «Економічні новини», «Київ Влада», «Мальва TV», «Telemetr», «Ділова мова»); заходів до Міжнародного дня сім'ї та Дня матері, зокрема: ТБ-1 (ТРК «Київ»), електронні ЗМІ-2 од. («Вечірній Київ»); заходів щодо презентації послуг КМЦСС, зокрема: ТБ-1 (ТРК «Київ»), електронні носії- 2 («Вечірній Київ», «Київ.ORG»). Отже **20** матеріалів з загальним охопленням з Інтернет переглядами **138 602** ос.

ЦСС столиці активно використовували власний Інтернет-ресурс для поширення інформації щодо послуг, що надаються ЦСС м. Києва мешканцям територіальної громади столиці та надавачам соціальних послуг:

Інформація щодо спектру послуг та заходи мережі розмішувалася на сайті мережі ЦСС м. Києва (<https://kmcss.kyiv.ua/>) (цьогоріч домен оновлено) (створено **253** од., якими охоплено **6 359** користувачів).

В рамках інформаційної роботи спеціалістами КМЦСС матеріали поширювалися у соціальних мережах Instagram (3 носія), Facebook (8 носіїв), на Ютуб-каналі, на нових носіях у Телеграм –каналі (2 носія) та на порталі «Вікіпедія» (723 перегляди за півріччя). Всього у соціальних мережах (включаючи Вікіпедію) розміщено **1 659** інформаційних матеріалів. Інформацією носіїв КМЦСС охоплено **14 917** користувачів.

Окрім цього, інформація щодо допомоги активно поширювалася у соціальних мережах на **20** власних інформаційних носіях районних центрів соціальних служб (**1 750** повідомлень, якими було охоплено **9 369** користувачів).

Особливістю здійснення інформаційної роботи стало посилене розміщення інформації щодо можливостей отримання гуманітарної допомоги кризовими категоріями населення в умовах воєнного стану, щодо вирішення питань пов'язаних з влаштуванням та захистом дітей, щодо отримання психологічної підтримки, щодо організації соціокультурних заходів для отримувачів послуг, а також інформуванню в рамках проекту "Без бар'єрів" (ініціатива О.Зеленської) тощо. Протягом I півріччя 2023 року також відбувалось продовження проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо розвитку патронату над дитиною в межах реформ деінституціалізації в

регіонах, ініційованої Міністерством соціальної політики України. КМЦСС продовжував тримати на посиленому контролі розміщення інформації щодо актуальних питань соціальної роботи, зокрема, з популяризації сімейних форм виховання, наставництва тощо.

Протягом 1 півріччя 2023 року інформація у Інтернеті розміщувалася **на носіях державних та громадських (в тому числі партнерських) організацій**: на *Офіційному порталі Києва* в «Новинах» було розміщено 5 інформаційних матеріалів (за переглядами в Інтернет охоплено **504 574** користувача). Також на постійній основі у розділах «Міські сервіси» та «Структура» Офіційного порталу Києва розміщено **8** матеріалів з актуальних питань соціальної роботи.

За рахунок взаємодії КМЦСС та **41 інформаційних носіїв керівних установ, партнерів**: «Служба у справах дітей та сім'ї КМДА», ГО «Ліга соціальних працівників м. Києва» (2), «Згадаємо СПОК», «ГО «Дівчата», «Університет Україна», Благодійний фонд «Нове відродження», «ГО «Родини Небесної Сотні», «Центр підтримки «Атлант», «Київський палац дітей та юнацтва» (2), «Право на здоров'я», «Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи університету Б. Грінченка», «ВБО «Конвіктус Україна», «Родинний дім», «Neopolis» та ін., а також у професійних групах: «Практичні психологи та соціальні педагоги закладів освіти», «Соціальна робота», «Соціальна робота в громаді», «Практичний психолог у закладах освіти», «Запитай психолога», «Група психологів та соціальних педагогів» та ін., у територіальних групах: «Наш Лісовий», «Борщагівка», телеграм – чат «Переселенці_UA» та ін., вийшло **497** інформаційних повідомлень з актуальних питань соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю м. Києва, якими охоплено **279 654** користувача.

Здійснювалася робота щодо популяризації інформації **на 5 інформаційних носіях представників територіальної громади м. Києва**. В результаті такої діяльності розміщено **145** інформаційних повідомлень, якими додатково охоплено **14 754** користувачі соціальних мереж.

На інформаційних носіях інших організацій, партнерів завдяки районним ЦСС столиці розміщено **632** матеріали щодо діяльності та послуг мережі ЦСС м. Києва, якими додатково охоплено **226 062** користувачі (з них: **285** матеріалів на **78** акаунтах (на носіях) партнерських установ з охопленням **111057** користувачів; **139** матеріалів з охопленням **114 797** користувачів розміщено на носіях представників територіальної громади; а традиційно окреме важливе місце посідає інформування через носії районних державних адміністрацій, зокрема, протягом 1 півріччя розміщено **208** інформаційних одиниць).

Загалом, в Інтернеті на власних та партнерських носіях завдяки мережі ЦСС м. Києва вийшло **4 949** одиниць інформаційних матеріалів з охопленням **1 055 689** з числа користувачів Інтернет-платформи. Враховуючи розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, активне залучення ресурсів Інтернет-платформи для висвітлення матеріалів соціальної тематики є важливою складовою доступного інформування територіальної громади щодо послуг та діяльності мережі ЦСС м. Києва, а у напрямі інформування надавачів соціальних послуг займає пріоритетні позиції.

Протягом звітнього періоду силами КМЦСС здійснено друк та розповсюдження флаєрів щодо соціальних послуг мережі ЦСС м. Києва особам з числа учасників бойових дій АТО/ООС (військовослужбовців ЗСУ), членів їхніх сімей та членів сімей

загиблих Героїв (загальний наклад 100 екз.). Також районними ЦСС було надруковано 1 579 одиниць.

КМЦСС здійснив розповсюдження інформаційних матеріалів щодо соціальних послуг, надрукованих у попередні роки, а також **матеріалів, наданих партнерськими організаціями**, а саме: «Стрес від війни. Допомога батькам і дітям» (500 екз.), «Втрати й розлуки. Як допомогти дитині їх пережити» (1 500 екз.). Окрім цього один з районів здійснив розповсюдження 1210 екз. соціальної тематики наданих Товариством червоного Хреста, а всього розповсюджено 2501 од. матеріалів щодо соціальних послуг, які надаються зазначеними центрами.

Протягом звітнього періоду розповсюдження усіх друкованих матеріалів (і попередньо створених) здійснювалося у приміщенні КМЦСС (в тому числі отримувачам послуги догляд вдома, серед районних ЦСС, закладів соціальної підтримки, партнерських організацій, закладів вищої освіти, ЦНАПів тощо. Матеріали розповсюджувалися також під час соціокультурних заходів мережі ЦСС, в тому числі в рамках заходів Тижня здоров'я підлітків, під час заходу до Дня сім'ї та Дня матері, заходу до Дня батька та ін. (понад 1000 екз.).

На території приміщення КМЦСС на постійній основі розміщено 13 інформаційних стендів щодо популяризації соціальних послуг мережі ЦСС м. Києва. Викладачі та студенти закладів вищої освіти, які проходять практику на базі КМЦСС, а також представники закладів вищої освіти в рамках ознайомчих зустрічей системно отримували інформацію та друковані або електронні матеріали щодо послуг мережі. Протягом звітнього періоду такою роботою охоплено 101 представник 3 закладів вищої освіти столиці.

Окрім цього інформування територіальної громади відбувалось в рамках діяльності Інформаційно-консультаційної лінії Київського міського центру соціальних служб. Протягом 1 півріччя спеціалістами КМЦСС надано інформацію з актуальних питань соціальної сфери 268 особам.

Загалом силами мережі ЦСС м. Києва підготовлено 6 649 інформаційних одиниць матеріалів щодо діяльності та послуг мережі, а також з актуальних питань соціальної роботи столиці, якими охоплено 1 295 071 осіб (без урахування друкованих матеріалів партнерів та матеріалів попередніх років), з урахуванням охоплено 1 301 782 особи.

Робота Київського міського центру сім'ї «Родинний дім»

Центр сім'ї «Родинний дім» забезпечує підтримку малозабезпечених, багатодітних, студентських сімей, а також сімей, в яких проживають діти-сироти, організовує та здійснює заходи, пов'язані з соціальною та правовою підтримкою дітей з проблемних сімей.

Київським міським центром сім'ї «Родинний дім» за 1-е півріччя 2023 року було охоплено 5 629 осіб (2130 жінок; 3499 чоловіків) і надано 9 618 послуг, з них: • індивідуальними консультаціями психологів та юриста охоплено 1 107 осіб і надано 2 104 послуги; • заходами охоплено 4 522 осіб, наданих послуг 7 514.

3.3. Робота Міського центру дитини

Метою діяльності Міського центру дитини є реалізація державної політики у сфері розвитку сімейних форм виховання (усиновлення, опіка/піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, патронатна сім'я) для забезпечення умов реалізації конституційного права кожної дитини на проживання в сім'ї; надання соціально-психологічної підтримки сім'ям з дітьми стосовно батьківсько-дитячих відносин, труднощів через розлучення подружжя. У зв'язку із воєнним станом в Україні, що введений 24 лютого 2022 року пов'язаного із збройною агресією російської федерації, у діяльності Міського центру дитини пріоритетом стала соціально-психологічна підтримка сімей з дітьми, які постраждали від війни, з метою стабілізації психоемоційного стану дітей та їх батьків; подолання труднощів адаптації до нових умов життя; переживання втрат, розлуки з близькими; отримання дорослими інформації щодо підтримки дитини в умовах війни; захисту прав та інтересів дітей і їх батьків.

Впродовж першого півріччя 2023 року за напрямками роботи Центру спеціалістами було надано **1691** послугу для **717** осіб, з них – **153** дитини.

За напрямом «Підтримка сімейних форм виховання» проводилася соціально-педагогічна, психологічна робота з дітьми-сиротами, дітьми, які позбавлені батьківського виховання, усиновителями, опікунами, батьками-вихователями. Здійснювався взаємодобір дитини та сім'ї, супровід родини після прийняття дитини в сім'ю. Практичний психолог Центру залучався до навчання кандидатів в усиновителі та опікуни.

За цим напрямом було надано 751 послугу, з них:

- психологічна діагностика – 33;
- психологічні консультації – 235;
- інформаційні консультації – 493;
- взаємодобір дитини та сім'ї – 3 сім'ї (4 дорослих);
- взаємодобір дитини – 3 сім'ї (4 дорослих + 4 дитини);
- навчальна соціально-просвітницька діяльність – 1;
- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання – 14.

З метою влаштування дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування, спеціалістами Центру здійснювалась оцінка їх потреб (вивчення соціальної історії дитини, стану психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка) для подальшого процесу взаємодобору дітей та майбутніх батьків.

За напрямом «Підтримка сімейних форм виховання» було проведено роботу з 93 клієнтами, з них 24 дітей:

- за консультацією з різних питань щодо сімейних форм виховання звернулось 82 особи;
- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання проводилась з 14-ма дітьми;
- психологічна підтримка батьків та дітей залучених у сімейні форми виховання була надана 29 особам, з них 11 дітей.

За даний період громадяни, які мають обмеження щодо виховання дитини-сироти (вік, стать, нереальні очікування, наявність проблем особистісного характеру), не звертались.

Впродовж I півріччя 2023 р. не звертались особи, які за власним бажанням відмовились від виховання дитини-сироти.

За даним напрямом проводилася й певна інформаційна робота, зокрема, ознайомлення громадян із сімейними формами влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Здійснювалася переадресація до інших суб'єктів громади та фахівців.

За напрямом «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення» фахівцями Центру проводилося індивідуальне консультування батьків, діагностика психоемоційного стану дитини, її прихильності до членів родини, сімейна медіація (вирішення сімейних конфліктів мирним шляхом).

За I півріччя проведено роботу з 214 клієнтами, з яких 32 - діти.

Клієнтам було надано 498 послуг, з них:

- психологічна діагностика – 88;
- психологічні консультації – 258;
- інформаційні консультації – 152.

Вивчалися потреби дітей, ресурси та проблематика сім'ї, визначали необхідний вид соціально-психологічної підтримки дитині та її батькам, рекомендації родині.

Така робота включала наступну проблематику:

- визначення місця проживання дитини – 14;
- встановлення графіку зустрічей з дитиною – 8;
- усунення перешкод у вихованні дитини – 6;
- участь батька/матері або інших членів родини у вихованні дитини – 4;
- виявлення ознак жорстокого поводження чи насилля над дитиною:
  - фізичне насилля – 0;
  - сексуальне насилля – 0;
  - психологічне насилля – 2;
  - економічне насилля – 0;
- оцінка особистісного розвитку дитини:
  - пізнавальна діяльність – 0;
  - поведінкові порушення – 0;
  - психічні розлади – 0.

За звітний період було надано 18 клієнтам 50 послуг з сімейної медіації (посередництва) з питань врегулювання спорів між батьками щодо дітей. Робота проводилася з сім'ями, які вже розлучені чи знаходяться у процесі розлучення та мають спірні питання щодо місця проживання дітей, графіку зустрічей одного з батьків з дитиною, перешкоди у спілкуванні тощо. Робота з клієнтами передбачала спільні зустрічі (всього - 6), індивідуальні зустрічі (всього - 15), консультації (всього - 27), супервізії (всього - 2).

Проведення консультативно-діагностичної роботи за напрямом «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення» дещо видозмінено, а для окремих сімей припинено до завершення військового стану, у зв'язку із тим, що в

умовах війни діти перебувають у нестабільному психоемоційному стані, а діагностичне втручання може призвести до травматизації нестійкої дитячої психіки, а також у зв'язку із відсутністю можливості забезпечити дотримання структури проведення роботи за даним напрямом (н-д: батьки не мають можливості привезти дитину до Центру з ряду причин; відсутність контактів одного із батьків тощо).

За перше півріччя 2023 року за напрямом «Формування та розвиток резильєнтності у клієнтів (дітей, батьків, фахівців)» працівниками Центру проводилася соціально-педагогічна та соціально-психологічна робота щодо підтримки дітей, батьків, фахівців, які постраждали від війни, в тому числі з родинами ВПО, працівниками критичних інфраструктур м. Києва. Продовжено роботу з надання Першої психологічної допомоги сім'ям з дітьми, що постраждали внаслідок ракетних ударів по Києву.

Для формування навичок стабілізації й відновлення психоемоційного стану дітей, під час та після критичних ситуацій, продовжили впроваджувати терапевтичну модель «Хібукі», з доповненням елементів арт-терапії.

У межах психосоціальної роботи, зокрема формування навичок саморегуляції, плекання резильєнтності працівниками Центру було організовано наступну роботу:

1. Для фахівців Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської Ради (КМДА), та працівників ЦСПР (Полярна) міста Києва було проведено тренінги з використанням моделі BASIC Ph, розробленої Ізраїльським психологом травматерапевтом Mooli Lahad. Дана модель містить шість основних параметрів, що складають ядро індивідуального стилю поведінки під час перебування у кризових ситуаціях та несприятливих обставинах.

Комбінація шести параметрів моделі BASIC Ph становить індивідуальний стиль вироблення життєстійкості під час війни. Також, модель BASIC Ph, дає можливість зрозуміти, що стрес можна долати різними способами, що всі люди долають стрес по-різному, тобто подолання стресу є досить індивідуальним процесом.

2. Для працівників ЦСПР (Полярна) міста Києва проведено серію тренінгів за темою «Безпечна взаємодія з дітьми». На даних тренінгах узагальнено інформацію щодо вікових особливостей дітей, різних форм та стилів взаємодії з дітьми, заохочення та покарання дітей. Дані теми були представлені з врахуванням складності формування психофізіологічних особливостей розвитку дітей, що проживали у складних життєвих обставинах: вилучених із сімей, позбавлених батьківського піклування чи зазнали насилля.

3. Проводилась робота як індивідуальна так і групова з працівниками ЦСПР (Полярна) щодо пошуку життєвих орієнтирів під час війни, налаштування на позитивну й конструктивну динаміку та відновлення комунікативних навиків у колективі.

За даним напрямом роботи за I півріччя охоплено **392 клієнти** (з них **97 дітей**).

З числа 295 дорослих (250 жінок, 45 чоловіків).

Було надано:

- психологічні консультації – 25 особам (16 жінок, 9 чоловіків);
- інформаційні консультації – 14 особам (8 жінок, 6 чоловіків);
- тренінгова діяльність – 256 осіб (212 жінок, 44 чоловіків).

З числа 97 дітей було надано:

- психологічне консультування – 38 дитини
- тренінгова та групова діяльність – 59 дитини

Проведення вищезазначеної роботи в Центрі відбувалися в онлайн форматі.

Поряд з цим, надання психологічної допомоги сім'ям з дітьми, індивідуальні консультації, надання першої психологічної допомоги - в режимі офлайн.

Разом з тим, фахівцями Центру здійснюється інформаційно, методична та навчально-організаційна діяльність.

У рамках інформаційної та методичної діяльності проведена наступна робота:

- ✓ Систематично поповнюється інформаційна база дітей, які мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, зокрема, соціальна історія дитини, стан її психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка;
- ✓ Розповсюджуються інформаційні буклети для громадян, які бажають прийняти на виховання у свою сім'ю дитину-сироту;
- ✓ З метою відновлення та формування батьківського ресурсу задля підтримки ДИТИНИ в умовах війни, продовжено з Департаментом суспільних комунікацій КМДА, Службою у справах дітей та сім'ї КМДА, Міським центром дитини реалізацію інформаційно-комунікативної кампанії «Відновлення та розвиток ресурсів родини – дієва підтримка дитини!». Розповсюджуються поради для батьків, які було розроблено практичними психологами Центру буклети «Втрати й розлуки: як допомогти дитині їх пережити», «Стрес від війни: допомога батькам і дітям». Розпочали роботу з напрацювання й інших матеріалів направлених на формування життєстійкості у дітей та батьків;
- ✓ Інформація про діяльність Міського центру дитини розміщена в електронній мережі Internet. Зокрема, Міський центр дитини має свій сайт за електронною адресою: <http://mcd.org.ua/> та сторінку в міжнародній соціальній мережі Facebook за посиланням: <https://www.facebook.com/mcd.org.ua>.

За 2022 рік Центром було організовано наступні навчально-організаційні заходи:

1. Продовжується співпраця Міського центру дитини з районними ССДС та ЦСС щодо роботи із дітьми та родинами, які потребують соціально-психологічної підтримки.
2. Продовжується співпраця з благодійними та громадськими організаціями з метою реалізації спільних завдань щодо захисту прав дітей: «Наші діти», «Місто щасливих дітей», «Ковчег», Альянс «Україна без сиріт», «Harpy home», БФ «Спасем Україну», ГО «Волонтер».
3. Проводяться інтервізійні зустрічі волонтерів-сімейних медіаторів (зустріч спеціалістів для допомоги один одному та обміну досвідом з метою підвищення своєї майстерності).

4. Продовжується робота волонтерського проекту щодо надання послуги сімейної медіації для населення міста Києва. Роботу адаптовано до умов воєнного стану. У більшості випадків наразі послуга надається дистанційно.
5. В умовах воєнного стану співробітники активно підвищують кваліфікацію шляхом участі у профільних онлайн-тренінгах та вебінарах. Підготовка фахівців до роботи в нових умовах є на сьогодні є однією із пріоритетних, а саме: «Підвищення кваліфікації спеціалістів соціальної сфери щодо роботи з родинами/особами з проблемами ВІЛ-інфекції, туберкульозу, гепатиту В, С, Д», «Алгоритм дій щодо виявлення постраждалої дитини від сексуального насильства. Планування роботи» (напрямок «Підтримка сімейних форм виховання»); «Концепції розвитку психологічної служби системи освіти України», «Нейропсихологічний підхід у розвитку пам'яті у дитини з ООП», «Дошкільна освіта дітей з порушеннями інтелектуального розвитку: досвід, проблеми, перспективи», «Розлад дефіциту уваги та гіперактивності, розпізнати симптоми та надати підтримку» (напрямок «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення»); тренінг за Програмою «Посттравматичне зростання», тренінг «Посилення підтримки жінок постраждалих від війни», підвищення кваліфікації за програмою «Клінічна нейропсихологія : дитяча та доросла» (напрямок «Формування та розвиток резильєнтності у клієнтів»).
6. В умовах воєнного стану роботу Міського центру дитини було адаптовано для зручної та ефективної взаємодії з клієнтами. Зокрема, налагоджено та продовжено дистанційну роботу щодо забезпечення документообігу, розроблено механізм дистанційного консультування дорослих осіб.
7. Спеціалістами Міського центру дитини дистанційно та очно проводиться групова та індивідуальна робота щодо супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах

Значна частина сімей мешканців столиці продовжує потребувати соціально-психологічної допомоги через проблеми, які виникають між членами сім'ї, або між сім'єю та її зовнішнім оточенням. Сучасний стан сім'ї в Україні можна охарактеризувати як кризовий. Відбувається девальвація змісту сімейного життя, його орієнтування на виховання дітей. Батьки, не володіючи у достатній мірі знаннями про вікові і індивідуальні особливості дитини та її розвитку, нерідко здійснюють виховання інтуїтивно.

Протягом першого півріччя 2023 року на обліку в районних Службах у справах дітей та сім'ї перебувала 2006 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, з них через наступні причини:

- ✓ батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 567 дітей,
- ✓ зазнали насильства в сім'ї – 1422 дитини, в тому числі, постраждали від воєнних дій,
- ✓ систематично самовільно залишають місце постійного проживання – 4 дітей,

- ✓ діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, - переселенці із зони АТО – 13;
- ✓ постраждали від найгірших форм праці - 0.

З метою покращення ситуації у сім'ї, відновлення її виховних функцій, за звітний період Службами у справах дітей та сім'ї здійснено 1219 виїздів у сім'ї дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. За результатами вивчення ситуацій, які склалися у цих сім'ях, до Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено 166 клопотання про необхідність організації соціального супроводу.

У разі, коли батьки свідомо ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, Службами у справах дітей та сім'ї перед органами внутрішніх справ порушується клопотання про притягнення цих батьків до адміністративної відповідальності (ст.184 КпАП).

Так, за звітний період до органів внутрішніх справ Службами у справах дітей та сім'ї було направлено 143 таких клопотань, 88 з них задоволено. У випадках, коли дії батьків відносно дитини носять небезпечний характер, Служби у справах дітей та сім'ї порушують перед правоохоронними органами клопотання про притягнення батьків до кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст.166 Кримінального кодексу України. За поточний період порушено таких клопотань було 3.

За звітний період 2023 року до судів було подано 50 позовів про позбавлення батьків батьківських прав та 5 про відібрання дітей у батьків без позбавлення їх батьківських прав. Задоволено позовів про позбавлення батьківських прав – 43.

Із загальної чисельності дітей, які внаслідок винесення судових рішень стали позбавленими батьківського піклування:

- ✓ влаштовані в постійну форму влаштування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу) – 24 дитини,
- ✓ перебувають у Центрах соціальної реабілітації дітей – 21,
- ✓ влаштовані в недержавний заклад 2 дітей,
- ✓ влаштовані по тимчасовій заяві у сім'ю – 8 дітей.

Протягом звітного періоду Службами у справах дітей та сім'ї було виявлено та взято на облік 259 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, знято з даного обліку 278 дітей з наступних причин:

- ✓ покращення ситуації в сім'ї – 70 дітей,
- ✓ через позбавлення батьків батьківських прав, відібрання – 69 дітей,
- ✓ переїзд сім'ї на інше місце проживання – 21 дитини,
- ✓ досягнення дітьми повноліття – 52 дитини,
- ✓ смерть батьків – 8 дітей,
- ✓ з інших причин – 45 дітей.

5. Профілактична робота з дітьми

5.1 Діти, які перебувають у конфлікті з законом

Служби у справах дітей та сім'ї є одним з важливих суб'єктів, які відповідають за формування та реалізацію політики у сфері захисту дитинства. Одним з завдань, покладених на Служби, є робота з профілактики правопорушень у дитячому

середовищі, що, зокрема, передбачено законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

Враховуючи складність і багатогранність дитячої злочинності, для запровадження дієвого механізму профілактики цього явища на рівні територіальної громади необхідний чіткий механізм співпраці дотичних суб'єктів на різних рівнях профілактики. Враховуючи функціональні обов'язки, які покладені у відповідності до законодавства на працівників служб у справах дітей та сім'ї в частині профілактики дитячої злочинності, на сьогоднішній день працівники міської та районних в місті Києві служб у справах дітей та сім'ї в більшій мірі працюють в межах своєї компетенції на вторинному та третинному рівнях, тобто з дітьми, які перебувають на обліку у органах пробації, а також на профілактичному обліку районних у м. Києві відділів ювенальної превенції.

Протягом першого півріччя 2023 року Службами у справах дітей та сім'ї з категорією дітей, які перебувають у конфлікті з законом, проведено наступні заходи:

- ✓ профілактично-інформаційні бесіди з дітьми – 84;
- ✓ бесіди профілактичного змісту з батьками – 89;

Протягом звітнього періоду представниками Служб у справах дітей та сім'ї взято участь у судових засіданнях по розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх 264 рази.

5.2 Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх

Протягом 1 півріччя 2023 року Службами у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій не було проведено перевірки підприємств/організацій з питань додержанням законодавства про працю дітей. Перевірок умов праці дітей здійснено не було.

Враховуючи відсутність чіткої правової визначеності компетенції Служби в частині здійснення перевірок підприємств щодо праці дітей, що часто у практичній роботі призводить до того, що представників Служби просто не допускають на перевірку, посиляючись на те, що Служба у справах дітей та сім'ї не входить згідно законодавства України до структур та відомств, які мають право здійснювати відповідні перевірки. Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доведено цю інформацію до профільного Департаменту Мінсоцполітики, для розгляду даного питання на національному рівні компетентних суб'єктів. Проте, питання досі залишається не врегульованим.

5.3 Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей

Значна увага в роботі Служб у справах дітей та сім'ї приділяється профілактиці правопорушень, шкідливих звичок в підлітковому середовищі, а також питанню правової освіти серед дітей.

Так, за звітний період, з метою профілактики правопорушень, шкідливих звичок серед дітей та правової освіти з ними, проведено 225 заходів.

Ефективність навчання дітей, отримання ними стійких знань та навичок у будь-якій сфері суспільних відносин є значно вищою, при використанні інтерактивного навчання, тренінгів. Тому на сьогоднішній день завдання Служби провести навчання спеціалістів по засвоєнню цих форм та методів роботи з подальшою імплементацією здобутих знань по роботі з дітьми в рамках правової просвіти. Також актуальною є ситуація щодо залучення службами до проведення цих заходів фахівців неурядового сектору.

5.4 Правова робота серед дітей

Питання правової освіти дітей, є одним з важливих напрямків роботи Служб у справах дітей та сім'ї. Для формування цілісної системи захисту прав дітей, важливим компонентом є обізнаність самих дітей, зокрема, з нормами Конвенції ООН про права дитини, інших документів, що покликані захищати права дітей.

Дитинство – стадія життєвого циклу людини, на який продовжується становлення організму, розвиток його найбільш важливих функцій, найбільш активно здійснюється соціалізація індивіда, яка включає засвоєння певної системи знань, норм і цінностей, оволодіння соціальною роллю, що дозволяє дитині формуватись та функціонувати як повноцінний член суспільства, цілісна особистість.

Однією з площадок на рівні територіальної громади, де реалізуються заходи правової освіти дітей, є клуби за місцем проживання. В цих закладах проводяться заходи з профілактики правопорушень та правової освіти дітей, які в більшій мірі охоплюють дітей уразливих категорій. Так, за поточний період з метою профілактики правопорушень, проведено 508 заходів, з правової освіти - 246.

5.5 Робота підліткових клубів за місцем проживання

Клуби за місцем проживання є дуже важливим осередком на рівні громади, який дає можливість доступної, соціально-корисної зайнятості дітей. Служби у справах дітей та сім'ї перебувають у тісній взаємодії з адміністрацією цих закладів, відбувається постійний обмін інформацією, спільні навчання, залучення дітей уразливих категорій до участі в гуртковій роботі, тощо. Виховна робота в підліткових клубах за місцем проживання спрямована на формування вмінь та навичок за інтересами, забезпечення потреб дітей у творчій самореалізації та інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я дітей.

Станом на звітний період 2023 р. у місті Києві функціонує 209 клубів за місцем проживання, які охопили різними заходами 32437 дітей, з них: дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 143 дитини, які опинились у складних життєвих обставинах – 312.

6. Оздоровлення дітей

Протягом червня 2023 року 217 дітей, які перебувають на обліку в Службах у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій направлені на

оздоровлення (21 день) до ДЗСТ ЛОК «Верховина» (Івано-Франківська область, смт Верховина).

7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Виявлення та облік

Станом на 01.07.2023 року на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї перебувало 2317 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 1019 дітей мають статус сироти, а 1298 – позбавлені батьківського піклування.

В порівнянні з початком року чисельність дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування збільшилася (на початок року – 2295).

Враховуючи, що 1896 дітей перебувають під опікою та 215 влаштовані до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, всього 2111 дітей на даний час влаштовані до сімейних форм виховання. Це становить 91,1 % від загальної чисельності дітей на первинному обліку (на початок року – 92,6%).

З числа дітей, які перебувають на первинному обліку – 195 мають статус дитини-інваліда, що становить 8,5% від загальної чисельності дітей на обліку.

Надання статусу

За поточний період 2023 року в м. Києві набули статусу сироти чи позбавленої батьківського піклування 218 дітей (за аналогічний період 2022 року – 145 дітей). Ще 44 дитини на кінець звітної періоду потребували встановлення правового статусу. Основною причиною затримки надання статусу залишається затягування розгляду в судах справ про позбавлення батьків батьківських прав.

У 2023 році районними службами у справах дітей та сім'ї продовжено роботу по наповненню Державного реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кожну дитину, яка перебуває на первинному обліку, створено електронну обліково-статистичну картку, до якої внесено необхідну інформацію. Періодично вносяться зміни та доповнення до обліково-статистичних карток дітей даної категорії. ССДС КМДА постійно проводиться моніторинг бази ЄІАС «Діти», результати моніторингу та методичні рекомендації щодо ведення електронного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, направлялися в районні служби у справах дітей та сім'ї. Дане питання постійно обговорюється на робочих нарадах з начальниками та відповідальними спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї.

Усиновлення

Протягом звітної періоду на регіональний облік взято 28 дітей, тоді як за аналогічний період 2022 року – 10 дітей.

На обліку кандидатів в усиновлювачі сьогодні перебуває 127 подружніх пар та 53 одиноких осіб (всього – 180 кандидатів). На даний час навчанням в столиці охоплено 100% потенційних кандидатів в усиновлювачі.